

Мерси Шели

Пръстът на Христофор

Отдалеч го помислих за баск. И дори се зарадвах.

Пък и какво да лъжа – исках да се окаже баск. Подъл мръсен терорист, когото ще арестувам. Първият за трите месеца идиотска работа. За три месеца безполезно блуждаене в нетърпимата жега с вид на щастлив идиот-турист, който за пръв път вижда парка Гуел. Ако този тип се окаже вандал от БАСФ, щях поне да имам някакво оправдание. Поне някакво усещане за причастност към другата, истинската работа, която сега я вършеха други вместо мен.

Преди аз не разбирах старите пушки, които се вбесяваха, щом шефовете намекнеха, че им е време за пенсия. Хората от нашата професия само в киното са супермени. А в живота няма никакви дълги и красиви престрелки. Или куката кихва правилна информация и ти успяваш да стреляш пръв, или обратно – сам получаваш откос иззад ъгъла. Изглежда, че трябва да се радваш, когато те пенсионираат. Но старите пушки беснеят. Какво остава пък за мен, инвалид на трийсет и пет години! Седем грама олово в коляното – и приятелите вече те гледат с едно такова противно съчувствие. А началството с не по-малко фалшива важност предлага „друга, още по-отговорна работа“.

Добре поне че тази работа не е измислена нарочно за мен, както правят някога за особено заслужили стари кучета. Два-три взрива годишно – това в Мадрид стана норма още преди пет години. Докато миналата година не се появи „Баскска армия – свободен фронт“ с по-творчески подход. Те си падат не по разни там столични кафенета и парадни входове, както терористите от ЕТА, а по паметници на културата. Съответно аудиторията е по-широка – тълпите чуждестранни туристи. Поширока е и географията – от музея на Дали във Фигейрос до гроба на Колумб в Севиля.

За Барселона пък да не говорим: шест акта на вандализъм само за половин година. Затова пък ефектът винаги е дългосвирещ, всички последиствия се виждат – истинска визитна картичка на БАСФ. Най-много пострада „Светото семейство“: хвърлиха по лика на Христос на южната фасада буркан с някаква гадост, разяждаща дори гранит, да не говорим за варовика. Фигурата на девата на площад „Каталуния“ я заляха със зелена радиоактивна боя. После в Готическия квартал издълбаха псувни върху старинната кована врата на една църква – като с вилица върху масло. Докато нашите спецове се чудеха какъв инструмент е използван – дали особена газова горелка, дали въобще лазер – пичовете от БАСФ успяха със същия инструмент да срежат балконската решетка на прочутата Педрера. И откъде само намират такава техника, кучетата

баскскервилски!

Вярно, в нашата служба не са съвсем тъпи и разбират що за вандали са тези. Едва ли на истинските баски толкова са им изтрябвали още неприятности на главата. Друг въпрос е, че скоро има избори за парламент. И някои наши политически клечки ще могат справедливо да упрекнат някои други – така и така, дори с хулиганите не се справяте, а сте тръгнали да претендирате.

Но това са си проблеми на клечките, а нашата работа е проста – ловим, пресичаме... и предотвратяваме. Мойта отговорна работа – след седемте грама в коляното – се състои в бродене из парка с бавна крачка, усмивки и от време на време – насочване на камерата към разни подозрителни типове. Щрак! – и картинката полита към центъра. А по-нататък е работа на центъра да провери подозрителната мутра в разни черни списъци и в случай на нещо да сигнализира, че да се заемат с човека.

Каквото и да говорим, за три месеца усещането за висока отговорност изчезна напълно. Като напук, нищо особено не се случваше. Профилактиката сама по себе си е полезно нещо... Само че да отличиш баск от каталунец е умряла работа. Да, там в планините имат едни такива особени планински козли, които не можеш да сбъркаш с никой друг. Но трябва да си пълен идиот, за да пратиш в акция човек, който за един ден пет пъти ще го спрат явно и още двайсет пъти ще го снимат скрито.

А този мургав тип при оглед отблизо се оказва въобще индиец. Сух такъв, като пушена кокошка, и белоснежна риза – не човек, а направо негатив някакъв. Очи кучешки, леко изцъклени. Нос от разред „самотна слива“. Вежди – гъсти, сраснали се. Веднага си спомних нещо от детството – как брат ми домъкна въщи огромна черна гъсеница и докато обядвахме, я извади на масата и я чукна с ножа по средата. Но я чукна слабо, от любопитство, така че не я срязва на две и дори нищо не изтече от нея. Но се видя, че ѝ стана нещо, понеже взе да мърда като две сраснали се вежди, а не като един здрав организъм.

Въобще за три месеца работа в парка се нагледах на какви ли не психари. Туристите сами по себе си не са особено нормални хора. А и местните също, когато се озоват близо до забележителностите. Статуята на Колумб на крайбрежната улица видяхте ли я? Дето сочи с пръст към морето? Значи имайте предвид: това е единственият здрав пръст на статуя в цяла Барселона. Дядо ми разказва, че когато бил малък, Колумб стоял ниско, без никаква колона. И всички, естествено, се катерели, за да пипнат знаменития пръст. В края на краищата поставили статуята върху колона и само затова пръстът оцелял. А всичките други статуи

долу, около колоната, отдавна вече са без пръсти.

Накратко, с ненормалните туристи съм свикнал. Но индиецът все пак беше прекалено странен. Вървах след него почти цял час, преди да разбере какви ги върши.

Забелязах го първо до „крокодила“. Ние така наричаме онова фонтанче, макар че то сигурно е гущер или динозавър. Седи една такава двуметрова твар, украсена с весела мозайка, и плюе вода от устата си. Но главното е, че можеш да се качиш върху него и да те снимат.

Това е главният ми обект. И най-популярното място в парка, ако не се брои, естествено, музея Гауди. Какви ли не вандализми измислих за този крокодил за три месеца само от скука! Да му се откъсне опашката или въобще да се отмъкне целия – тази баналност я минах още първия ден. Но какво ще стане, ако лошите копелета от БАСФ успеят да му запушат голямата уста, от която тече водата? Ще се пръсне ли крокодилът на части или водата само ще потече през ушите му?

Ето с такава отговорна работа се занимавах, когато засяхох индицеца: прекалено дълго се мотаеше тук. Върху крокодила тъкмо се бяха покатерили две мощни лелки от една голяма група – я финландци, я немци. Ясно, сега докато не се снимат горе всички подред, няма да си тръгнат. А индиецът все се върти около тях. Но на разстояние – все едно нито е от групата, нито е до крокодила... Дори си помислих – да не е джебчия?

После още една група, нещо като англичани. И същата история с индицеца. Сякаш иска да поговори с тоя крокодил, но тъкмо тогава, когато идват туристите и му пречат.

След половин час той си погледна часовника и бързо се отправи някъде. Аз – след него. Оказа се, че е решил да се качи на терасата с мозаечните пейки, които непременно рисуват във всички брошури за Гуел. Каквото и да говорим, не е бил прост този Гауди. Уж са събрани парчета от счупени чинии, нахвърляни криво-ляво в цимента. А като погледнеш отстрани – красотата, душата ти пее.

Макар че на стотния път, естествено, вече не пее. На всичкото отгоре по време на сиестата на тази тераса е жегата като в тиган. Но сега беше привечер, а и индиецът ме заинтригува. Така че не бях против да се правя, че снимам чудните пейки. В края на краищата, типове от БАСФ могат и тук да освинят нещо. Да залееят красивите пейки с лепило, примерно. Или да напишат на тях различни думи, както вече направиха преди три месеца на оградата до западния вход на парка.

Аха, моят индиец и тук започна да ги върши. Погледна часовника

си, повъртя се около една група снимащи се, после около друга... Но не, не просто около! Сега разбрах: той се старее да попадне в кадър.

Междувременно тълпата се омете от терасата, моят подопечен обиколи още веднъж красивите пейки, погледна си отново часовника и отново слезе към „крокодила“. И аз още веднъж се убедих, че съм разгадал маневрите му. Веждестият вършеше работата си направо професионално. Влизаше в кадър много ненатрапчиво, сякаш случайно минава отзад, някъде в ъгъла на зрителното поле, така че туристите дори не си даваха труд да отместят камерата. А мнозина дори не забелязват маневрите му! Затова по ъглите на снимките често се виждат детайли, които дори не си забелязал, докато си щракал. Явно странният индиец знаеше тази тънкост.

Но в неговите действия в края на краищата нямаше нищо противозаконно. Още повече за нашия отдел: там ще ме направят за смях, ако почна да ги безпокоя заради всеки извратеняк. Разбира се, ако някой от туристите забележи и се оплаче... Но за такива случаи в парка си има обикновена охрана. Това са нейни грижи – да гони тийнейджърите, пушещи трева по закътаните места, и пианиците, лежащи по тихите пейки. Аз, естествено, мога да се доближа до някой красавец с фуражка, да му покажа тапията си и да го помоля да държи под око този извратеняк...

Но тогава цялата местна охрана ще знае кой съм аз. А това е крайно нежелателно. Не, не защото ченгетата не ни обичат нас, спецове (макар че и заради това също). Но главното е, че БАСФ може да има свои хора и сред тукашните фуражки, още повече че част от тях са обикновени сезонни работници.

Но независимо от това исках да разбера какъв е фокусът. Ситуацията изглеждаше твърде необичайна, тъй като за годините работа в секретния отдел свикваш с тъкмо обратния модел на поведение: хората не обичат да попадат в кадър. Това се отнася не само до мафията, кинозвездите и тайните агенти, но и шофьорите, които ги снимат при влизане в града, и футболните фенове, които ги снимат на входа на стадиона... и изобщо всички нормални хора.

Е, има такова гадно развлечение – да правиш маймунджилъци зад главите на снимащите се. Но час след час да влизаш в чужди кадри без всякакви особени гърчове, а просто в края... Да не е някаква форма на ексхибиционизъм?

Или... хм-м-м... нова форма на стеганография. Тогава за някой от снимащите лицето на индиеца в ъгъла на кадъра е особен знак, тайно съобщение. Нещо подобно разказваше един колега от британската

МИ-5, когато дойде при нас за обмяна на опит. И точно като дойде, ни гръмнаха министъра на съобщенията.

Впрочем аз не си падам по такива дълги мисловни конструкции. Когато индиецът стигна до най-долната част на парка и седна в кафенето до южната порта, реших да хвана бика за рогата. Още повече всички други масички в кафенето бяха заети.

Приблжих се с вяла походка, разиграх кратко смущение – ах, всичко е заето! – и сложих своята „Кодика“ на масичката на индиеца. Обективът се падна откъм слънчевата страна и лещите мигом нарисуваха върху бялата пластмаса светеща балерина.

– Извинете, свободно ли е при вас?

Преди мислех, че моят английски е най-страшният на света. И дори малко се стеснявах да се доближавам до американките. Но когато до мен стигна ответното грачене на този пушен пуяк, помислих, че баща ми е Шекспир. Индиецът свързваше думите правилно, но ги произнасяше като дете, което се подиграва с учителя. Аз дори не мога да повтора това. Беше нещо от типа:

– Да, да, седжнете, мхоля!

Усмехнах се в отговор и се замислих откъде да започна. Той ме изпревари. Посочи към моята „Кодика“ с черния си възлест показалец, приличащ на наakisнат във вода корен, и изграчи:

– Обичате ли пхотаграпхия, да?

Горе-долу той позна, и това ме обърка. Работата настрана, но обичам да снимам. Естествено, не с тази служебната камера, с масата „специални възможности“, които хич не ми трябват. Моята собствена „Кодика“, почиваща си сега у дома, не беше по-лоша. Бях решил след два месеца, като получа заслужена отпуска, да взема със себе си малката Ги и да се отправя някъде да пощракам. Ето ви парадокс: макар че на отговорната работа тълпите туристи ми бяха дошли до гуша, понякога много ми се искаше да съм на тяхно място. Като обушар, мечтаещ накрая да се разходи с нови обувки.

– Да, обичам да снимам – отвърнах честно, играейки си с кашката на кодиката. – А вие? Като че ли ви видях там горе... При гушера.

И тук той уцели още веднъж. Работата беше, че исках да прекарам отпуската тъкмо в Париж.

– Гхушера, да, да! Там мхогхо уджопно за снимха, той цял попадажа в кадър! Не като Япхеловата кула... Или хващаш само връшха, или само еджния кхрак, кха-кха!

Той рязко се разсмя. Сухите ръце литнаха, изобразявайки нещо

сложно – навярно същата тази кула, към която отдавна мечтаех да насоча кодиката си. А с очите индиецът сигурно изобразяваше объркан обектив – във всеки случай те се мятаха още по-бързо от ръцете. Да не се е напаквал човекът с нещо? Дявол ги знае тези азиатци. На тях и в нормално състояние очите са им като на психари...

– А къде е *вашата* камера? – попитах аз и широко се усмихнах, задържайки уста в разжабено състояние едва ли не минута. Излезе съвсем по туристически. Направо като идиотите-американци, които се хилят по всякакъв повод.

– Те фсиджки са мхои, фсиджки! – Чворестата ръка се протегна напред и нежно почука с показалец по кодиката ми. Жестът беше много странен и в същото време толкова естествен, че нямаше да се учудя, ако от обектива беше излетяла птичка.

– Вие... в компанията „Кодика“ ли работите?

Черните гъсеници на веждите се огънаха – все едно собственикът им се мъчеше да съедини и вторите им краища.

– Ведже не... Изгхониха ме... Но това е мхоя технолоджия! – Той отново почука по моята кодика. – Те откхраджнаха иджеята ми! Интерактивна пхотобханка, кхоято сигурява ненаджминто кхаджество!

И той се отпуши тотално. След половин час общуване на езика на пушените птици узнах не само историята на нещастния индиец, но и основите на технологията, която „Кодика“ уж беше откраднала от него, изхвърляйки го на улицата.

В първата част на историята, касаеща провала на кариерата, нямаше нищо оригинално. Типична история на нелегален имигрант, нает, изстискан като паста за зъби, а после сяден на имиграционната служба, която го хваща за всички останали органи и го изхвърля от Щатите.

За това пък технологията, за която разказа той, ме накара да се замисля. От една страна, звучеше като бълнуване на луд. Но някои неща, за които наемкаваше, бяха... да, почти безспорни. Особено качеството на снимките, позволило на „Кодика“ за много кратко време да заеме водещо място на пазара.

Освен това не ме напускате усещането, че някой – или онзи английски тежкар от МИ-5, или дори някой от моите шефове в пияно състояние – ми е разказвал нещо подобно. На друга тема, но все пак свързано. За някаква нова система за надзор с идиотско кодово название, напомнящо име на ТВ програма, нещо като „Направи си сам видеоклип“ или „Конкурс за народни таланти“. Същината беше, че всички камери, намиращи се в ръцете на населението, може тайно да се използват в

качеството на камери за наблюдение. Щом такива изкуфели проекти се раждат дори в нашето ведомство...

Изобщо, колкото и психарски да изглеждаше този тип със сливест нос и сраснали се вежди, поне говореше интересно. Дори се улових да мисля: добре, че все пак не се оказа баск. Изразът „хоризонтален паралакс“ едва ли би значел нещо за хайманите от БАСФ. А сега прекарах интересен половин час, слушайки странните, но любопитни за всеки фотоловобител идеи.

Какво попада във фокус, когато снимаш човек на фона на „Светото семейство“? Зависи от прищевките на апарата, ако говорим за автоматичните сапунерки. По принцип те понякога могат да хващат на фокус обекта в преден план, като просто гонят контраст в центъра на кадъра. Но всеки е виждал и обратното: на снимката много ясно се вижда някакво дърво или тъгъл на къща, а пък човекът на преден план изглежда като размазана по стената медуза.

Разбира се, на приличните апарати човек сам може да нагласи обектива както трябва. Класически трик, ако фоновата сграда е далеч, е да сложиш фокусно разстояние, два пъти повече от разстоянието до човека. Добрите фотографии имат куп такива трикове. И за гора, и за поле, и за гаргулиите, седящи на покрива на храма в колона по четири.

Но такива знаещи фотографии са единици. И дори на тях често се налага да жертват: къде контраст на задния план, къде на предния, а къде и цяла лента. А какво да говорим за милионите прости туристи със сапунерки, които искат да получат контрастна във всички отношения снимка с натискане само на едно копче!

Тъкмо индиецът беше измислил дяволията, която той нарече „интерактивна фотобанка“. И дори беше сметнал предварително, че ще се изплати. По думите му, повече от половината любителски фотографии имат като заден план разни известни забележителности: Белия дом, Синята джамия, Черната пагода, Червения площад... Ако предварително е дадено голямо количество снимки на тези съоръжения, от тях могат да се построят съвсем прилични модели-копия в компютърната памет. А после тези копия да се използват за корекция на новите снимки в цифровите апарати на разните балъци по целия свят. Нека сапунерката хваща на фокус само клиента. А пирамидата или катедралата зад гърба му ще бъде разпозната от система с изкуствен интелект, която ще намери в базата нужния виртуален модел и ще коригира снимката на негова основа. При което за обновяване на фотобанката на свой ред може да се използват някои снимки, направени от туристите. Трябва само нещата да се

организират така, че всички цифрови фотографии, преди да се превърнат в „краен продукт“ на хартия, да минават през общ суперкомпютърен комбайн. Ясно, че тук помага и интернет – нали сега почти всички цифрови камери са снабдени с безжичен достъп.

В устата на индиеца всичко звучеше просто и логично. Опитах се мислено да опровергая тази теория за глобална цифрова фалшификация, но вместо контрааргументи си спомнях само факти, косвено потвърждаващи неговия разказ.

В началото, когато „Кодика“ пусна своите апарати, не се виждаха никакви особени разлики от продукцията на другите фирми. Будките-сервизни центрове на неизвестната фирма предизвикваха само насмешки: струва ли си да се мерят с признатите лидери на пазара? Но след около два месеца се започна: „Аз избрах «Кодика», защото сега на моите снимки нищо не се размазва!“. Тъпо, но нали е вярно!

А главното е, че ти наистина не знаеш какво става там вътре – нито в твоя цифров апарат, нито в сервис-центъра, откъдето си взимаш готовите снимки с невиджано качество. И още по-малко знаеш какво и къде може да прати твоят апарат по своята безжична връзка без твое знание. А ясно, че на „Кодика“ хич не й трябва да разобличава своя суперкомпютърен октопод-колажист, пъхнал по пипало във всеки фотоапарат и тихо подменящ размазаните силуети на любителската снимка с по-ясни картинки от своя виртуален свят.

– Там, около фонтана с гущера... – вие сякаш търсехте туристи с кодики – забелязах, когато събеседникът млъкна и се вторачи в пространството с печалния си кучешки поглед. – Мъчно ли ви е за вашата система?

– Да-да, сатова иджвам в такхива мьеста. – Индиецът нежно погали с пръст корпуса на моята камера. – Искхам да ги виджа, просто да съм наблисо... Някхой натиска кхобджето, и аз веднага си приставям кхак се опрабхотват новите исопраждения...

– А този ваш изкуствен интелект колко паметници вече е... оцифровал?

– Мнокхо, мнокхо! Сатова фсекхи пхът отивам на раслиджни мьеста. Са да не привлиджам мнокхо винимание, расбхирате ли? Пхонякога просто седжа до сервис-сентровете. Гхледам кхак хората пхолучават снимкхите. И ведже не ми е тъджно, тче са ме изкхонили... Щом хората се раджват..

Чворестите клони на ръцете и мъхестата гьсеница на веждите литнаха едновременно, сякаш демонстрираха всенародна радост. Но

веднага тъжно качнаха обратно. Не, индиецът не се радваше много, че други използват изобретението му.

Затова пък на мен ми хрумна много весела мисъл. Представих си изведнъж как изглеждаме отстрани: двама души, които се занимават със сходни странни работи, но от различни страни на обектива. Аз тихо насочвам камерата към някого, той тихо влиза в нечий кадър. И ето тези двама души седят на една маса...

– Искате ли да ви щракна? – предложих. Усмивката ми този път излезе съвсем истинска.

Индиецът отново се усмихна. После погледна часовника си. Аха, типичен жест „Извинете, но бързам“. Но той отвърна другояче:

– Някхои народжи вярват, дже фсяка снимкха крадже от човека част от джушата му. А вие вярвате ли? Кха-кха-кха!

Той отново бясно се засмя с изцъклени очи и вдигнати клони-ръце. Но след миг рязко прекъсна смеха се обърна към мен с много сериозно лице?

– Искхам да исляса на вашата снимкха с бхира, модже ли?

Аз кимнах и той се отправи към бара – като черен паяк, изправен на задни лапи. Следях го, правейки се, че настройвам апарата. Не, не се канеше да офейква. Заговори се нещо с бармана. Минаха цели две минути, преди отново да се върне до масичката. И веднага застана в такава комична поза, че не можах да сдържа усмивката си. Щастлив паяк, отдаващ чест с бутилка бира – това трябва да се види!

Свалих капака на обектива, но индиецът изведнъж замаха с ръце.

– Не-не, тряпхва кхрасив пхон...

Той махна към куличката пред входа на парка. Аз кимнах. Той бързо притича през алеята, отделяща кафенето от портата, и зае същата онази комична поза на фона на куличката.

Тъкмо в момента, когато натисках копчето, цялото зрително поле се закри от нещо черно. Вдигнах глава. Пред мен стоеше мустакат келнер и демонстративно заграждаше целия ми обзор.

– Ще поръчвате ли нещо?

Кога само намери да дойде! За трите месеца този мустаклия ме бе виждал тук няколко пъти. Естествено, той не може да не запомни клиент, който си поръчва минерална вода, седи с нея два часа на най-хубавата масичка и не оставя бакшиш.

Сега той мрачно висеше над мен и с целия си вид намекуваше, че вече съм му дошъл до гуша. Но няма пък да му показвам тапията от спецотдела!

– Не, няма – отрязях го аз и се помъчих да погледна зад масивния му корпус. Келнерът – вероятно нарочно – направи крачка в същата посока, накъдето се протегнах. И отново ми загради портата. Аз го погледнах сурово в лицето, прочетох там недоумение и накрая съобразих, че щом нищо не поръчвам, то по неписаните ресторантски закони не ми се полага да седя тук.

– Всъщност ще поръчам – поправих се аз. – Само да питам приятеля си какво иска той. Може ли да се отместите?

Но там вече нямаше никой. Дотичах, куцукайки, до портата и погледнах навън. Уви! С преднина от сто метра и цяла минута, не е толкова трудно да избягаш от бивш оперативник с прострелян крак, който на всичкото отгоре прекалено се е вживял в ролята на фотограф-любител.

Не че после съвсем забравих този случай. Но само след месец той стана просто „един от“ и някак мина на заден план. Психарите в парка с лопата да ги ринеш, нали вече казах. Буквално след два дни един пиян руснак демонстрираше любов на своята мадама: застана на ръце на парапета на същата онази тераса със скамейките на Гауди, и завика, че ще направи така пълна обиколка. Мина една трета и рухна долу. А височината е само три етажа – как въобще успя да си строши черепа?

А след седмица се случи още по-весела история. Хвърлиха накрая по „крокодила“ някаква синкава течност, по целия мозаичен гръб се разтече. Аз, естествено, проявих чудеса в бягането на къси дистанции. По пътя успях да извикам по кодиката подкрепление от нашите. А те на свой ред свирнаха и на обикновената охрана. Вандалите от БАСФ вилнеят, ясна работа! – всички са нащрек, пръстите са на спусъците. Отнякъде дори изскочиха двама вездесъщи репортери.

А течността се оказа мляко-смес. На терасата, тъкмо над крокодила, една майка-американка хранела детето си. Малчуганът нещо се разревал и хвърлил бутилката надолу през храстите! Ето ви и целият тероризъм.

За това пък през септември, тъкмо като бях в Париж, си спомних тази история за фотобанката. Когато вече бях снимал и Айфеловата, и Версай. Седяхме в едно кафене на Монмартър – последен ден. Ги тъкмо бе нарисувала два гълъба, които се мотаеха наоколо, и се зачете в някакъв вестник. Едновременно за стотен път взе да ми обяснява, че фотографията не е изкуство. Аз, естествено, се отбранявах както можех, нищо че не съм такъв образован.

Тук Ги ми прочете на глас тази бележка, за хакнатия сървър на „Кодика“. Имало уж там някаква „задна вратичка“. Ги, разбира се, веднага

пусна поредната острота по адрес на моя апарат.

В отговор аз извадих кодиката от калъфа, подадох я на Ги и изкарах на екранчето последните няколко кадъра, добавяйки, че с моя апарат всичко е наред, ако тя е имала предвид този апарат, а не другия, с който дори е неприлично да се показваш на улицата. Ги хвърли поглед на камерата и заяви, че там все едно не се вижда нищо.

„Е, ти се виждаш навсякъде!“ – пошегувах се в отговор и също погледнах екранчето. Всъщност тя е права: какво можеш да видиш на екранче с размер един квадратен нокът? Лицето на Ги на предния план все пак може да се различи, но какво има там отзад – някакви контури на сгради, микроскопични фигурки на минувачи...

И тук изведнъж престана да ми е смешно. И дори гълъбите взеха да ми звучат, сякаш издевателски хъмкат. Спомних си индицеа.

И някои други работи си спомних. Но това беше вече по пътя към сервис-центъра, накъдето мигом се втурнах, без да обръщам внимание на виковете на Ги, че не си е допила.

По въпроса за хакерите при нас имахме един разговор преди около година. Дори не разговор, а просто раздувка, докато се връщаме от една задача. Хосе за пореден път се опитваше да бъзика нашия системаджия Мануел. И взе високо да разказва на Трамонтана, че всички хакери са всъщност бивши програмисти на хакнатите компании, които просто са си напробвали „дупки“ още отпреди. Трамонтана, когото обикновено използваме като таран за разбиване на врати, естествено започна с идиотски въпроси. А Хосе продължи да дрънка нататък. Така и така, програмистите обикновено оставят в своите програми „задни вратички“, нещо като допълнителни пароли към програмата. Само за себе си, така че в случай на уволнение да могат да отмъстят на формата.

Той разказваше дълго, докато Мануел не каза спокойно, че това са глупости. И че никой нормален програмист няма толкова глупаво да се издаде с лични постскриптуми, по които елементарно ще го засекат. На нормалния програмист, ако иска да направи мръсно, му е достатъчно да знае недокументираните възможности.

Какво е това? – попита Трамонтана. Ето какво, каза Мануел: ако на ноутбука на нашия Хосе натиснеш едновременно всички клавиши от горния ред и всички от долния, на екрана ще се покажат всичките му пароли. Хосе, щом чу това, целият побеля, отвори ноутбука и му скочи с две ръце като пианист, опитвайки се да натисне наведнъж две дузини клавиши. Трамонтана, ясна работа, се хвърли да помага. Като видях как двете спецченгета с гардеробни размери изобразяват млади пианисти,

едва не се спухах от смях. Нали веднага видях как Мануел хапе устни, за да не се разкили. Той винаги умее да отговаря на бъзиците.

Само че Мануел имаше и още една черта: никога не лъжеше безразборно. Да, за двата реда клавиши той се изхвърли на място. Но общата идея, за недокументираните възможности, си е съвсем вярна. И ако съвместим тази идея с историята на веждестия индиец, уволнен от „Кодика“...

Будката с надпис „Кодика“ стоеше на края на булеварда. Момичето със синьозелена униформа запали дежурната усмивка. Измъкнах флашкартата от камерата и помолих да напечатат записаните на нея двайсетина снимки. При това не в обикновен формат, а в двоен размер.

Докато принтерът загряваше, момичето – явно просто от скука – изтърси нещо за моята поръчка. Така и така, днес рядко ще видиш човек, който да напечата толкова много снимки, на всичко отгоре и в голям формат: обикновено хората искат само да пратят цифровите снимки на сайтовете си. Или да ги пратят на някого по е-поща. Или просто да ги качат на по-голям носител.

От тези приказки възбудата ми веднага изчезна. Наистина, какво ми стана? И Ги се чуди защо хукнах незнайно накъде и без да обясня нищо...

Но неприятното предчувствие продължаваше да ме човърка отвътре. Какво говореше там онзи пушен пуюк за обновяването на фотобанката? Обратна връзка чрез новите снимки на туристите... Белият дом, Синята джамия, Черната пагода, Червеният площад... Недокументираните възможности. Да, имаше нещо в интонацията му. И освен това, ако веждестият само е искал да бъде по-близо до изобретението си, защо винаги си гледаше часовника, преди да влезе в чужд кадър?!

След още две минути получих обратно флаш-модула и дебел плик със снимки. Още преди да платя, отворих плика.

Той беше на всички снимки. И в подножието на Айфеловата кула, и на второто ниво. И на брега на Сена, и сред фонтаните на Версай. Дори на най-първата снимка – където щракнах Ги на фона на летището „Де Гол“ – индиецът стърчеше на заден план в десния горен ъгъл. Случаен минувач с бутилка бира.

Фотоапарата разбих направо там, в пода на будката. Искях да фрасна и появилия се полицаи, но Ги навреме ме отведе. Тя може да е малка, но като ти увисне на ръцете, те държи по-здраво от белезници.

Но това още не е всичко. След седмица, на предишната си работа в парка, го видях отново.

Двайсетина японци се снимаха на входа на музея Гауди. Бяха се натерили по цялата стълба, а фотоапаратите, всичките двайсет, бяха дали на един доброволец, да натисне поред всички копчета. Спрях за малко, за да погледам това чудо – дребен жълт японец, накичен целия с кодички. Не знам имат ли в Япония коледни елхи, но се беше получило нещо подобно, само че в стил „супермодерн“. Помислих също, че той може да снима и с двете ръце, като някой японски Рамбо.

А после проследих с поглед какво попада в кадъра. Индиецът с кожа на пушена кокошка, мъхести сраснали се вежди и нос-слива стоеше зад японците, до вратата на дома-музей. Бялата риза светеше в сянката.

Естествено, отново побягнах. Да, с куцото си коляно. Но този път със сигурност знаех, че той влезе вътре, а изходът е само един!

Ги после каза, че сигурно се е скрил под кревата на сеньор Гауди. Каза още, че просто съм откачил от прекалено отговорната си работа. И добави още, че може би целият ми мозък се е намирал тъкмо в онова простреляното коляно. Но когато тя каза това, аз взех една от нейните четчици, счупих я на две и я хвърлих през рамо, без коментари. Повече тя нищо не каза за моето коляно. Разбра, че не трябва.

След този случай заряхах отговорната работа. Есента и зимата продавах картините на Ги тук, на Рамбле. Помагах ѝ да грундира платна, да прави рамки, всякакви такива работи.

От фотоапаратите отначало се плаших, но после някак ми мина. А през април дори реших да опитам ролята на „артист“. Отначало дълго наблюдавах тези чудаци. Всеки си има свой номер, колкото му е стигнала фантазията. Един просто навлече някакъв марлен чувал, а друг се издокара в ей такъв извънземен костюм с нос и уши. И се боядиса още с бронз, от носа до подметките. И джедайски меч в ръката, това се подразбира.

На момичетата с хубави фигури им е по-лесно, разбира се, но тук вече зависи как ти е провървяло. И освен това не всеки може да стои дълго време неподвижно, там е цялата работа. За мен с моето коляно е идеално – не трябва нито да бягам, нито да ходя.

А и роля съм си избрал хубава, камзолът и глобусът-постамент веднага обясняват всичко: същият онзи Колумб. Особено ме харесват децата – насочиш пръст там нанякъде и замреш за четвърт час. Докато говорех с вас, си смених позата само два пъти и повече не мръднах, забелязахте ли?

Къде да видите оригинала? Тръгнете надолу по Рамбле, той стои долу на крайбрежния булевард. На висок стълб е, няма да го подминете.

Казах ли ви вече, че той е единствената фигура в ансамбъла с цял показалец? А, да, казах, и за дядо си също ви казах.

Не, самият аз не посещавам забележителности. Освен само него, моя прототип, поглеждам го от време-навреме. Не специално, а така, когато пътувам покрай него с трамвая. Но все пак се старая да не го гледам в лице. Аха, само пръста гледам. И това ми стига, неприятна гледка.

Защо ли? Когато отидете при него, вгледайте се. Нали сте чували, че този пич е открил Америка? А сочи в съвсем друга посока!

КРАЙ

© 2003 Мерси Шели

Мерси Шели
Палец Христофора, 2003

Източник: Библиотеката на Александър Минковски

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/651>]